

Slepko in goba

Tisto jesen so po vsej Zadnjici noč za nočjo kot nore poganjale gobe vseh vrst: velike in majhne, užitne in strupene, debelušne in suhljate. V bližini gobanov se je takrat naselila družina Slepčevih. Če Dixie ne bi bila tako radovedna, jih tudi gospodična nikoli ne bi opazila. Ker pa se v Pravljičariji vedno zgodi tisto, kar se domišljiji zazdi, je tudi današnja zgodba nekaj čisto posebnega.

Na začetku se je po dolgem in vročem poletju brez kaplje dežja v planinah nad Zadnjo dolino in v njenem osrčju spet prikazala Jesen. Odeta v zeleno-rumeno listje v barvah zorečih limon, z rdečimi lički in temno rjavimi lisami po vratu in rokah se je, obuta v visoke škornje, posute z zlatimi macesnovimi iglicami, zlagoma pomikala čez drn in strn. Vsak listavec, ki jo je opazil, je sledil njenemu navdihu in se odel v najmodernejše jesenske barvne odtenke. O, kako čudovito je bilo zreti tja gor proti mešanim gozdovom, kjer so rdeče rumenorjavi toni ustvarjali čudovite kontraste z različnimi odtenki večno zelenih iglavcev. Odprtih ust so jih občudovali planinci in pohodniki, izletniki so se ustavljali in fotografirali najbolj imenitne jesenske pejsaže, ravnodušni pa niso ostali niti vsega lepega vajeni domačini.

"Letos je pa res ena čudovita jesen," je razneženo vzkliknila gospodična pred svojo hiško pod Triglavom. A je njeno navdušenje zbledelo skupaj s prvimi dežnimi kapljami, ki so takoj za Jesenjo priškrabljale izpod nenadoma potemelega neba.

Presušena zemlja se je znova napojila in ker se toplota še ni umaknila prihajajočemu mrazu, so se po gozdovih, travnikih in pašnikih začele prebujati gobice.

"Jaz sem sirovka! Obožujem krompirjevo in smetanovo družbo," se je prva pretegnila in *považila* oranžnica, ki je pokukala na plano v travi pod grmičjem.

"Jaz pa sem zelena mušnica in se me vsi izogibajo, saj sem menda smrtno nevarna," se je pohvalila malčica z zelenim klobukom na svojem slokem trupu.

"Ha, meni pa pravijo lisička, čeprav ji nisem prav nič podobna. Saj nimam niti nog niti smrčka," je vzkliknila navihanka v njuni bližini.

"Ja, saj meni tudi pravijo smrček, pa nimam nobenega gobčka. Ljudje so pač malo čudni! Sem pa menda najbolj okusna in tudi ena najdražjih gob nasploh," je vzkliknila gobica na koncu travnika.

"Seveda, seveda, ampak imaš tudi drugo ime. Pravijo ti mavrah! Za povrh pa sedaj sploh ni tvoj čas, saj nisi jesenska goba. Prebuditi bi se moral spomladi, da veš," mu je poznavalsko razložila tista, ki se je predstavila za štorovko.

Nekaj malega o Slepčevih

Medtem ko so se gobice razigrano predstavljale in uživale na prostem, so se med njimi znašli tudi njihovi ljubitelji. Ni minilo dolgo, ko so se užitne znašle v njihovih košaricah, kmalu zatem pa začinile vse mogoče jedi: polento, umešana pečena jajčka, ajdove žgance, krompir, prikuhe in različne omake, medtem ko so njihove strupene prijateljice večinoma uspele preživeti vse do svojega naravnega konca. Saj si vendar nihče ni želel prezgodaj umreti ali imeti prebavnih motenj zaradi njihovega zaužitja! Drži – nihče razen Slepka, najmlajšega člana družine Slepčevih, ki si je svoj dom uredila pod mogočnim vražjim gobanom. Ti breznogi kuščarčki so se resda zdeli strašansko podobni kačam, a to vseeno nikoli niso bili. "Ampak če bi vas kdaj kdo dražil ali vam želel kaj hudega storiti in ne bi imeli časa za beg, pa le urno zasikajte, da ste strašansko nevarna in čisto prava grozna kača strupenjača, za nameček pa še malo privzdignite glavo. S tem boste sovražnika hitro prepodili," je svoje mlade učila njihova mama.

"Mamica, laganje je vendar zelo grdo in nepri- merno," jo je opomnil prav Slepko. A mu je ona brez dlake na jezičku razložila, da je v primeru hude nevarnosti laž edina in najboljša rešitev.

Prav zaradi večje varnosti sta se Slepčeva *tastara* skupaj s šestimi mladiči pred kratkim naselila pod vražjim gobanom. Mama Slepka se je zelo bala za svoje otroke in je vraževerno verjela, da jih bo vražji goban obvaroval pred nesrečo, ki prestrašenim preti na vsakem koraku. Edina sreča, da je bil oče Slepak bolj pogumen in so se mladi raje kot po mami zgle- dovali po njem. Ker pa je vražji goban, ki jim je nudil domovanje, rasel pod smrekami na gospo- dičinem travniku, je bilo le še vprašanje časa, kdaj se bodo spoznali ...

Tistega deževnega jutra so se Slepčevi stari in mladi namenili na jesenski obisk k sorodnikom na drugo stran Soče. Plazili so se in vijugali med listjem in travami, po kamenju in pesku, da so se končno vsi utrujeni priplazili do cilja. Tam je mama tako kot običajno najprej preštela svoje otroke: "Eden, dva, tri, štiri, pet ... Joj, kje pa je šesti?" se je ustrašila, ko je ugotovila, da enega ni med njimi. Zaradi velike podobnosti sprva nihče ni vedel, katerega med njimi ni, slednjič pa so le ugotovili, da pogrešajo najmlajšega.

"Ojoj, le kje se je izgubil Slepko? Da se mu ni kaj hudega zgodilo?" je tarnala prestraše- na mama. Vsa Slepčeva rodbina ga je iskala, a našel ga ni nihče.

Nesrečni dogodivščini naproti

Slepko je bil zadnji v dolgi družinski vrsti. Vsi njegovi bratje so veselo vijugali in se plazili za mamo in očijem, on pa je bil tako radoveden, da se je neprestano ustavljal in jih slednjič izgubil izpred oči.

"Juhuhu! Zdaj pa lahko grem po svoje," si je pogumno zavriskal, saj ni bil niti malo prestra- šen.

In je res prav hitro odkolovratil po svoje. Vreme mu je šlo zelo na roke, no – na luske, saj je vlaga v zraku poskrbela, da se je s svojimi gladkimi luskami, ki so mu kot strešniki prekrivale gibko telo, brez težav pomikal, kamor si je zaželel. In želja je imel veliko. Že dolgo si je nameraval ogledati tisti greben na pobočju bližnje Sovatne, mikal ga je bistri izvir pod Berebico, še posebno pa ga je zanimalo, kakšen okus ima vražji goban. Vse življenje je goltal le pajke, deževnike in polže, zdaj pa si je, brez maminega nadzora, končno lahko privoščil prepovedano gobo, za katero je pravila, da je smrtno nevarna.

"Ha, ha, ha, smrtno nevarna, ja," se je tiho po- smehoval Slepko. "Pajadaja. Prav gotovo je goban tako zelo okusen, da ga hoče mama sama pojesti," si je mislil vsakič, kadar je po- slušal njeno svarilo. Ko je končno pred seboj ugledal ravno prav velikega, je brez premisleka z užitkom zagrizel vanj. Nenavaden okus ga je tako premamil, da je grizel in goltal brez pomi- sleka. Goban ni pisnil ne bev ne mev, le pomo- drel je in se stisnil vase. Slepko je grizljal in se basal, vse dokler mu ni postalo slabo. Sprva je mislil, da mu bo pomagalo sonce, ki je pravkar pokukalo izza oblakov, zato se je brž nastvil njegovim žarkom. Vendar mu ni odleglo. O ne! Še huje mu je postalo in če bi mogel, bi z ve- seljem izbljuval težko kepo, ki jo je čutil na dnu želodčka. Bolečine so se nazadnje tako okrepile, da je nesrečnež od vsega hudega padel narav- nost v nezavest in zaprl svoje bistre oči.

Le kje se skriva rešitev?

Tudi gospodična je šla nabirat gobe in s polno košaro mladih jurčkov se je zelo dobre volje vračala domov. Dixie, ki jo je spremljala, je na enem od obronkov zagledala negibnega slepca. Prav previdno ga je dregnila s smrcikom, on pa se ni premaknil niti za las, ampak je še naprej čisto mirno ležal brez znamenja življenja.

"Hov, hov! Kaj pa ti je? Menda ja nisi umrl, saj si vendar še otrok?" se je čudila psička in še naprej drezala v negibneža, dokler ju ni opazila gospo- dična.

Kar odskočila je od neljubega presenečenja, ko je zagledala majhno kačo. Ko je ugotovila, da ne gre za kačo, ampak le za navadnega slepca, je vzkliknila: "Le kaj mu je, da se ne premakne?"

Slepec je na svojo srečo obležal čisto blizu napol snedenega vražjega gobana, zato ji je hitro postalo jasno, kaj se je zgodilo. Ampak če se je res najedel gobana, mu ni več pomoči, saj je bil mladiček očitno mrtev. Kar smrt vzame, človek ne more rešiti, je bila prepričana, zato je le sočutno zmajala z glavo, mu zaželela večni mir in pokoj ter se odpravila pečenim jurčkom naproti. Dixie pa se ni tako hitro predala. Stekla je naravnost do učenega zdravilca ježka Pleška. "Kaj me nadleguješ, danes imam prosto, saj je nedelja. Vrni se jutri," jo je napodil, še preden je pitbulka sploh uspela izustiti, zakaj ga potre- buje. Zato je glasno zalajala: "Hov, hov, hov, to pa že ni prav. Tam zunaj umira mladi Slepko, ti pa bi mu odrekel pomoč, ker je nedelja? Brž spakiraj vse, kar rabiš! Daj, daj pohiti, saj gre za življenje!"